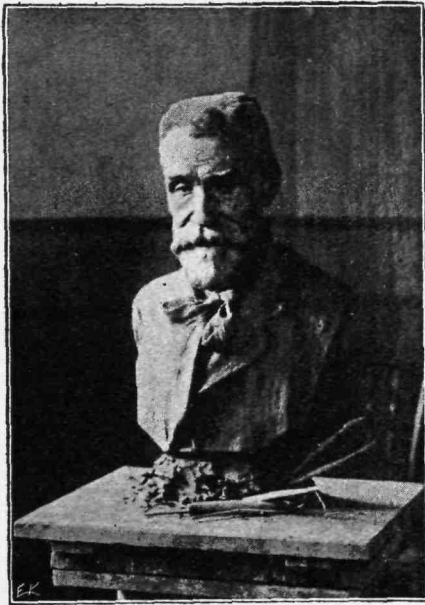

ΠΡΟΤΟΜΗ Ν. ΛΥΤΡΑ.
"Εργον γλυπτικόν Γ. Ίακωβίδου.

SIC TRANSIT

Τῷ κ. "Αγίδε Δημητράκοπούλῳ.

Εἰς τοῦ Τραπεζίτου.

— Πιστεύω, κύριε, ὅτι ἐννοεῖτε τὴν θέσιν μου, διότι καὶ σεῖς ἔχετε γυναῖκα καὶ παιδιά.

— "Ω, βέβα.α, καὶ ἐδοκίμασα ὅχι ὀλίγα ἀτυχήματα καὶ στενοχωρίας. Ἐγνώρισα ἐκ τοῦ πλησίον τὴν δυστυχίαν, φίλε μου, καὶ ὅταν ἰδῶ ἄνθρωπον πάσχοντα... σὲ βεβαιῶ, ραγίζεται ἡ καρδιά μου.

— Τοῦτο εἶνε φυσικὴ συνέπεια τῶν εὐγενῶν καὶ φιланθρώπων αἰσθημάτων σας.

— Καὶ τώρα;

— Τώρα, κύριε, ἐπτά ὑπάρξεις περιμένουν νὰ ζήσουν ἀπὸ τὰς χεῖράς μου καὶ ἐγὼ πρὸ ἐνὸς ἔτους εἶμαι ἄνευ ἐργασίας καὶ ἄνευ ἄλλου πόρου.

— Καϋμένε, σὲ λυποῦμαι!...

— Προσπαθῶ ἐκτοτε νὰ ἐπιτύχω ἐργασίαν τινά, ἐξήντηλα βαθμηδὸν πᾶν ὅ,τι ὑπελείφθη ἐκ τῆς καταστραφείσης περιουσίας μου, ἐπώλησα καὶ τὸ τελευταῖόν μου ἐπιπλὸν καὶ τὸ τελευταῖόν μου σκευὸς καὶ σήμερον εὐρίσκομαι εἰς τὴν ἐσχάτην ἀθλιότητα...

— Καὶ μὲ τόσῃν οἰκογένειαν... Καϋμένε, πόσον θὰ ὑποφέρῃς!...

— "Α, κύριε, εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῇτε, ποῖον φρικῶδες μαρτύριον, ποῖος θάνατος εἶνε διὰ τὸν πατέρα, τὸ νὰ βλέπῃ τὴν γυναῖκά του νὰ σβύνη σὰν τὸ κερί ἀπὸ τὰς στερήσεις καὶ τὰ

παιδιά του νὰ μαραίνωνται σὰν τὰ λουλούδια τὰ ἀπότιστα· νὰ βλέπῃ ἐπερχομένας, ὡς ἀδυσωπῆτους, Ἀρπυίας, τὰς φοβερὰς τῆς οἰκονομικῆς καταστροφῆς του συνεπείας καὶ νὰ μὴ δύναται νὰ τὰς ἀποσπῇ· νὰ αἰσθάνεται περισφίγγοντα αὐτὸν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὸν σιδηροῦν τῆς ἀνάγκης κρίκον καὶ νὰ μὴ δύναται νὰ τὸν θραύσῃ καὶ νὰ σώσῃ τὰ φίλτατά του. "Ω, κύριε, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ ὀδυνηροτέρα θέσις...

— Ἀλήθεια, καϋμένε, εἶνε φοβερόν!... ἡ θέσις σου εἶνε δεινотάτη... Μὲ συγκινεῖς, σὲ βεβαιῶ, πολὺ, ἀλλὰ τὸ κακόν εἶνε ὅτι δὲν δύναμαι δυστυχῶς νὰ σοῦ χρησιμεύσω εἰς τίποτε... Αἱ περιστάσεις εἶνε τόσον δύσκολαι... Περισταχίζομαι ἀπὸ τόσας ἀνάγκας... Εἶμαι τόσον στενοχωρημένος...

— Συγγνώμην, κύριε, μὲ παρεξηγεῖτε. Δὲν ἦλθον ἐδῶ διὰ νὰ ἐπαιτήσω, οὐδ' ἐφантаζόμην ὅτι θὰ μ' ἐνομίζατε ἱκανὸν νὰ καταπέσω εἰς τοιοῦτον ἐξευτιλισμόν. Διὰ τοῦ κόπου καὶ τοῦ ἰδρώτός μου ζητῶ νὰ θρέψω τὰ παιδιά μου καὶ νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν προτέραν θέσιν μου. Ἐδῶ ἦλθον, ὅπως σὰς παρακάλεσω νὰ μοῦ δώσητε μόνον ἐργασίαν καὶ τίποτε ἄλλο. Προσλάβαστέ με εἰς τὴν ὑπηρεσίαν σας, κύριε. Ἀναλαμβάνω ὅ,τι δῆποτε θέλετε. Ἐὰν μὲ εὗρητε ἀνίκανον διώξατέ με. Ἡ χρηστότης μου σὰς εἶνε γνωστή· τὴν φιλοπονίαν μου θὰ τὴν ἰδῇτε εἰς τὸ ἔργον. Δώσατέ μου ἐργασίαν καὶ θὰ πράξῃτε τὴν μεγαλητέραν εὐεργεσίαν τῆς ζωῆς σας. Τὴν ἐργασίαν αὐτὴν σὰς ζητῶ ὡς ἐλεημοσύνην.

— Ἀλλὰ ποῦ νὰ τὴν εὕρω...

— Ποῦ νὰ τὴν εὕρητε!... Σεῖς, ὁ ὁποῖος εἴσθε τόσον ἰσχυρός, σεῖς, ὁ ὁποῖος ἔχετε μέρος εἰς τόσας ἐπιχειρήσεις; σεῖς ὁ ὁποῖος διευθύνετε τόσας Ἐταιρείας;...

— Καὶ μὲ τοῦτο, τί; Νομίζεις ὅτι ἔχω καμμίαν δύναμιν ἐκεῖ; Πλάνη, φίλε μου, τίποτε δὲν μοῦ περνᾷ. Ἄλλως ἔχομεν τόσας ἀπαιτήσεις... τόσας πολιτικὰς ὑποχρεώσεις...

— Ἀλλ' ἡ ἰδική μου περίπτωσις, κύριε, εἶνε ἐξαιρετικὴ καὶ ἡ ἀνάγκη ὑπερτέρα πάσης ἄλλης.

— Τὸ βλέπω, καϋμένε, καὶ συμμερίζομαι πληρέστατα τὴν θέσιν σου, ἀλλὰ τί νὰ σοῦ κάμω.... Ἄν εἶχες τοῦλάχιστον καμμίαν σύστασιν....

— Ἐνόμισα ὅτι ἐπαρκὴς σύστασις εἶνε τὸ ἄμεμπτον παρελθόν μου, αἱ γνώσεις καὶ ἡ ἱκανότης μου. Ἦλθον δὲ μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι μία τόσον μεγάλη ψυχὴ, τῆς ὁποίας συχνὰ ὁ τύπος δημοσιεύει τὰς ἀγαθοεργίας, προθύμως θὰ συνέδραμεν ἕνα ἄξιον καὶ τίμιον οἰκογενειάρχην ζητοῦντα ἐργασίαν.

— Τὸ ἤθελα, καϋμένε, ἐξ ὅλης ψυχῆς, ἀλλὰ, σοῦ εἶπα, ἡ θέλησις μόνη δὲν ἀρκεῖ, χρειάζεται καὶ δύναμις.

— Δύναμιν ἔχετε περισσοτέραν παντὸς ἄλ-

λου και γνωρίζω καλῶς ὅτι, ἐὰν ἠθέλατε, διὰ μιᾶς λεξέως σας θὰ ἐδίδατε τὴν ζωὴν καὶ τὴν εὐτυχίαν εἰς ὁλόκληρον οἰκογένειαν. Πρὸς Θεοῦ, κύριε, λυπηθῆτε τὰ παιδιὰ μου λυπηθῆτε τὴν δυστυχὴ γυναῖκά μου, ἥτις ὑποφέρει τὰ πάνδεινα, καὶ μὴ μοῦ ἀρνηθῆτε αὐτὴν τὴν λέξιν.

— Μὰ σοῦ εἶπα ὅτι δὲν ἔμπορῶ νὰ κόμω τίποτε... Ἀδίκως μὲ στενοχωρεῖς.

— (Θεὲ μου, εἶνε ἀκατάπειστος!) Μὲ ἀπέμπετε λοιπὸν ἀπρακτον καὶ σεῖς;... Ἀλλ' ἡ ἀπροσδόκητος αὕτη ἀποποίησης μὲ ἀπελπίζει, κύριε...

— Δὲν εἶνε λόγος νὰ σὲ ἀπελπίσῃ ἡ ἰδική μου ἀδυναμία. Νέος εἶσαι· κινήσου, ἐργάσου... Ἐγὼ δὲν εἶμαι τὸ πᾶν· πῆγαινε καὶ εἰς κανένα ἄλλον.

— Ἀλλοίμονον! Ἀφ' οὗτου εἶμαι ἄνευ ἐργασίας, αὐτὸ πράττω διαρκῶς. Πολλοὺς ἰκέτευσα, πολλοὺς ἐξελιπάρησα, ἀλλ' ὅλοι μοῦ ἀπήντησαν τὰ αὐτά· μοῦ ἐκλείσαν τὴν θύραν ἀστοργότατα καὶ μὲ ἔστειλαν εἰς κανένα ἄλλον. Φεῦ, κύριε, δὲν ἔχει οἶκτον ὁ ἐγωισμὸς, ὁ πλοῦτος καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον καὶ γρανίτου σκληρότερον.

— Ἐ, βέβαια, δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἦνε ὅλος ὁ κόσμος καλὸς· φυσικὰ εἰς τὴν κοινωνίαν θὰ ἀπαντήσῃ καὶ κακός, ἀλλὰ τί νὰ κάμῃς, πρέπει νὰ παλαίσῃς... Αὐτὸ θὰ εἴπῃ βιωτικὸς ἀγών... Ἀρκεῖ ὅμως νὰ ἔχῃς θάρρος, ὑπομονὴν καὶ ἡ τρικυμία θὰ παρέλθῃ.

— Ἐχετε δίκαιον, κύριε. Σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὴν συμβουλὴν, μὲ τὴν ὁποίαν μὲ ἐφοδιάζετε· εἶνε πολυτιμωτάτη δι' ἐμέ. Θὰ τὴν μοιράσω τὸ βράδυ εἰς τὰ παιδιὰ μου καὶ θὰ κοιμηθῶν ἀναπαυμένα. Θὰ εἰπῶ δὲ εἰς αὐτὰ ὅτι τὴν θρησκευτάτην αὐτὴν τροφὴν τοῖς παρέχει εἰς πλουσιώτατος κύριος, ὅστις ἡρνήθη μὲν νὰ δώσῃ εἰς αὐτὰ τὸν ἐπιούσιον μὲ τὸ ἀζημιώτον, ἀλλ' ὅστις θὰ ἐδαπάνῃ πολλὰς χιλιάδας χάριν ἀπλῆς ἐπιδείξεως, θὰ ὑπεβάλλετο εἰς πᾶσαν θυσίαν, ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ διαφρμισθῇ ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων, καὶ πρὸς ἐμὲ αὐτὸν θὰ ἐφέρετο δουλοπρεπέστατα, ἐὰν τῷ παρουσίαζον σημείωσιν κανενὸς ἰσχυροῦ ἢ καμμιάς κυρίας. Ὁ Θεός, κύριε, νὰ σᾶς κάμῃ ἄνθρωπον! Χαίρετε.

— ὦ, ἀναίδεια!!!... ὦ, θρασύτης!... Νὰ μὲ ὑβρίσῃ μέσα εἰς τὰ γραφεῖά μου!... Ἀλλὰ πταίω ἐγώ, ὁ ὁποῖος τοῦ ἔκαμα τὴν τιμὴν νὰ ὁμιλήσω μαζὶ του, καὶ τοῦ ἐπέτρεψα νὰ λάβῃ τόσον θάρρος ἐνώπιόν μου! Γιάννη, Γιάννη! Ἀν ἐπ'ἀνέλθῃ ἄλλοτε αὐτός ὁ ὀχληρὸς ποῦ ἐξῆλθε τώρα, δὲν εἶμαι ἐδῶ· ἤκουσες, ὅ,τι καὶ ἂν σοῦ εἴπῃ, δὲν εἶμαι ἐδῶ.

Εἰς τοῦ πολιτευτοῦ.

— Φίλε μου, μ' ἐλύπησες κατάκαρδα μὲ αὐτὰ ποῦ μοῦ εἶπες. Σὲ βεβαιῶ, οὔτε ἐφантаζόμην ὅτι εἶχες περιέλθει εἰς τοιαύτην κατάστασιν.

— Ἐκρυπτα τὴν θέσιν μου, διὰ νὰ μὴ χάσω τὴν ὑπόληψίν μου.

— Λυποῦμαι...τῇ ἀληθείᾳ, λυποῦμαι πολὺ.

Ἀνθρώπος μὲ τόσῃ ἀξίᾳ, μὲ τόσῃ ἱκανότητι!..

— Εὐχαριστῶ. Ἀκριβῶς διότι ἐγνώριζα ὅτι εἶχате κάποιαν τινα ὑπόληψιν πρὸς ἐμέ, ἐτόλμησα νὰ ἔλθω καὶ νὰ ζητήσω τὴν συνδρομὴν σας.

— Ἀ, ἐπέτυχες! Δυστυχῶς, φίλε μου, μ' εὐρήκεις χωρὶς λεπτό.

Ἀλλὰ δὲν ἐννοῶ τοιαύτην συνδρομὴν. Δὲν ἤλθα νὰ ἐπαιτήσω ἐργασίαν ζητῶ. Ἀν μοῦ ἐδίδατε μίαν θέσιν, τὸ ζήτημα θὰ ἐλύετο καὶ τὰ παιδιὰ μου θὰ ἐσώζοντο ἀπὸ τὴν πεῖναν.

— Δυστυχῶς δὲν μοῦ κόμνουν τίποτε, φίλε μου. Ἀν εἴξευρες εἰς ποίαν δυσχέρειαν μὲ ἔχει φέρει ἡ κυβερνήσις... Μὲ ἐξέθεσαν ἀπέναντι τῶν πολιτικῶν μου φίλων, πρὸς τοὺς ὁποίους ἔχω τόσας ὑποχρεώσεις καὶ σήμερον οἱ περισσώτεροι εἶνε δυσηρεστημένοι μαζὶ μου. Καὶ εἰςέυρεις τώρα σὺ ποίαν σημασίαν ἔχει αὐτό. Ἀ, θὰ ἦνε δυσχερὲς, πολὺ δυσχερὲς ἡ θέσις μου εἰς τὰς προσεχεῖς ἐκλογάς.

— Ἀν ὅμως ἐλέγατε εἰς τὸν Ὑπουργόν περὶ ποίου ἀνθρώπου πρόκειται καὶ ποῖον ὑπάλληλον θ' ἀποκτήσῃ ἡ ὑπηρεσία, ἐνῶ συγχρόνως θὰ σωθῇ μία οἰκογένεια...

— Χὰ χά, χά! Τοὺς μέλει αὐτοὺς διὰ τοιαῦτα πράγματα; Μιλεῖς τώρα, σὰν παιδί μιλεῖς. Μὰ ἐν τὰ ξεύρεις τώρα σὺ αὐτὰ, ἄνθρωπος μὲ τόσῃν πεῖραν; Ἀνευ συμφέροντος κόμνουν τὸ παραμικρόν; Δὲν βλέπεις τί γίνεται κάθε μέρα; Συνεισφέρει, τοὺς ὑπηρετεῖς κομματικῶς, κερδίζουν ἀπὸ σένα; Εἶνε εἰς τὰς διαταγὰς σου. Δὲν συνεισφέρει; Ἐχε ὅσῃν ἀξίαν καὶ ἱκανότητα θέλεις, οὔτε γυρίζουν νὰ σὲ ἰδοῦν.

— Ἀλλ' εἶνε δυνατόν νὰ εἶνε τόσον σκληρὸς ἓνας Ὑπουργός, ὅταν τοῦ εἴπῃτε...

— Μπᾶ, καὶ σκληρότερος ἀκόμη. Δὲν τὸν παρεκάλεσα ἐγὼ νὰ διορίσῃ τὸν υἱὸν ἐνὸς τῶν καλλιτέρων κομματάρχων μου, τοῦ μεγαλύτερου σταφιδοκτῆμονος τῆς Ἐπαρχίας μου καὶ μοῦ ἡρνήθη;

— Ἀλλὰ δὲν εἶνε τὸ αὐτό...

— Τὸ αὐτὸ καὶ χειρότερο, διότι διὰ τῆς ἀρνήσεώς του μοῦ διώκει φίλον, ὁ ὁποῖος μοῦ βαρύνει πολὺ. Ξεύρεις ἐσὺ τί ἀξίζει ἓνας κομματάρχης μὲ ψήφους καὶ μὲ παράδες.

— Ἀν ὀμιλοῦσατε εἰς τὸν Πρωθυπουργόν...

— Εἰς αὐτὸν ἴσα ἴσα δὲν ἔμπορῶ νὰ ὀμιλήσω, διότι ἔχομεν ἔλθει εἰς προσωπικότητα ἀκριβῶς δι' αὐτὰ τὰ ζητήματα καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι ταχέως θὰ τοὺς ἀφήσω ὑγίαν. Καὶ ἂν εἴξευρες πόσῃ ἐπιθυμίᾳ εἶχα νὰ σοῦ φανῶ χρήσιμος καὶ μὲ πόσῃ χαρὰν θὰ τὸ ἔκαμνα, ὅχι δι' ἄλλον λόγον, ἀλλὰ διότι εἶσαι ἄνθρωπος ἄξιος, πάσης ὑποστηρίξεως καὶ ἀναξιοπαθεῖς.

— Ἀν ὀμιλοῦσατε εἰς κανένα ἄλλον φίλον σας...

— Καὶ εἰς ποῖον; ἔχω κανένα; ποῦ νὰ τὸν εὔρω; Ἄχ, νὰ εἰςέυρες πόσον εἶμαι ἀπογοητευμένος, φίλε μου, ἀπὸ τὴν πολιτικὴν ἴσα ἴσα δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους!

— Ἀλλὰ σεῖ; ἔχετε τόσῃν δυνάμιν... τόσας σχέσεις...

— Ὅλα εἶνε φαινόμενα, φίλε μου, εἰς αὐτὸν τὸν τόπον! Φωνάζουν ἔξω ὅτι ἔχω ἐπιρροήν, ὅτι πέρνω ρουσφέτια, ὅτι ἀναμειγνύμαι εἰς ἐπιχειρήσεις, τὸ ξεῦρω, τὰ φωνάζουν, καὶ ὅμως ἰδοὺ ἡ πραγματικότης ἔρχεται μία στιγμή νὰ φανῶ χρεώσιμος εἰς ἓνα φίλον ἀγαπητόν, ὁ ὁποῖος καὶ θὰ μὲ ἱκανοποιήσῃ ὅπου τὸν συστήσω, καὶ μοῦ εἶνε ἀδύνατον. Δι' αὐτὸ δὲν βλέπω τὴν ὥραν πότε ν' ἀποσυρθῶ ἀπ' αὐτὸ τὸ ἄχαρι στάδιον.

— Ὡστε εἶνε ἀπελπισία πλήρης;...

— Ἀπὸ τοῦτο βέβαια. Ἄν μὲ νομίζης χρεώσιμον εἰς ἄλλο τίποτε, εἶμαι προθυμώτατος· νὰ μὴ διστάσῃς καθόλου· σὲ παρακαλῶ μάλιστα.

— Ἀλλ' εἰς τί πλέον νὰ μοῦ χρησιμεύσῃτε, ἀφοῦ μοῦ ἀρνείσθε τὴν ζωὴν; Ὅταν ἀποθάνω δὲν θὰ ἔχω ἀνάγκην ἀπὸ τίποτε.

— Νὰ ἀποθάνῃς; Τί ἀνοησίαι εἶναι αὐταί; Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς ἄνθρωπον σὰν καὶ σὲ νὰ σκέπτεται ταιαῦτα πράγματα. Δὲν εἰςέυρεις ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶνε διαρκὲς πάλη; Ὅλοι εἰμεθα βιοπαλαισταί, ἀλλὰ δὲν ἀπελπιζόμεθα. Εἰςέυρεις τί ὑπέφερα ἐγὼ διὰ νὰ φθάσω ἕως ἐδῶ; ποίους πολιτικοὺς διωγμοὺς ὑπέστην, ποῖον ἀποκλεισμόν μοῦ ἔκαμαν, πόσα προσκόμματα ὑπερπήδησα;...

— Ἐτρωγαν ὅμως τὰ παιδιὰ σας κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα.

— Ἐ δὲν σοῦ λέγω τὸ ἐναντίον. Δόξα τῷ Θεῷ, δὲν ἐστέρηθησαν ὡς τώρα τὰ παιδιὰ μου...

— Τὰ ἰδικὰ μου ὅμως τρώγουν συμβουλὰς καὶ ἐνδιαφέρον. Χά, χά, χά! Χαίρετε, φίλε μου... ἀκριβέ μου φίλε! Πρὶν φύγω ὅμως θὰ σοῦ δώσω καὶ ἐγὼ μίαν συμβουλὴν: Μὴ παίζῃς μὲ τοὺς δυστυχεῖς, διότι εἶνε πιθανὸν νὰ γείνης δυστυχέστερος.

— Φαίνεται ὅτι δὲν εἶνε καλὰ εἰς τὴν ὑγίαν τοῦ ὁ ἀνθρώπου... Γιῶργη! Αὕτῃ εἶνε σημείωσις διαφόρων μεταβολῶν. Νὰ τὴν δώσης εἰς τὸν ἴδιον τὸν Ὑπουργὸν καὶ νὰ εἰπῇς ὅτι εἶνε ἐπείγουσαι καὶ ὅτι τον παρακαλῶ νὰ γείνουν ὅσον τάχιστα.

Εἰς τοῦ Ἱεράρχου

— Αὕτῃ εἶνε ἡ ἐξομολόγησίς μου, πανιερώτατε. Ἐξ ὅσων σὰς διηγήθην συμπεραίνετε τώρα πεῖα φρικιὴ βάσανα ὑφίσταμαι, ἀγωνιζόμενος νὰ συντηρήσω ἐκ τῶν ἐνόντων τὴν πολυμελὴ οἰκογενεῖάν μου. Ἐκάστη ἡμέρα εἶνε δι' ἐμὲ καὶ διὰ τὴν δυστυχῆ σύζυγόν μου ἡμέρα μαρτυρίου, ἐκάστη ὥρα, εἶνε ὥρα πικρίας καὶ πόνου. Μετὰ τὰς περιπετείας αὐτάς, περιπεσόντες εἰς τὴν ἐ-

σχάτην ἐνδειαν, κατηντήσαμεν εἰς μίαν τρώγλην. Ἐκεῖ, κρυπτόμενος ἀπὸ τὸν κόσμον διότι τὸν ἐντρέπομαι, διέρχομαι τὰς ἡμέρας τῆς φαρμακευμένης ζωῆς μου, κλαίων τὴν μοῖρά μου καὶ καταρῶμενος τὴν ὥραν τῆς γεννήσεώς μου.

— Δὲν κάμνεις καθόλου καλὰ· αὐτὸ εἶνε ἀμάρτημα.

— Ἀς μὲ συγχωρήσῃ ὁ Θεός, πανιερώτατε, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ βάρη ὑπέρτερα τῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου, ὑπάρχουσι καὶ θλίψεις, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἀντέχει ἡ καρδία.

— Πρέπει νὰ ἔχῃς ὑπομονήν.

— Ἐχω πολλὴν καὶ ἀπόδειξις τοῦτου εἶνε ὅτι ὑπάρχω ἀκόμη. Ἀλλ' ὅταν, κατὰ σκοπὸς, ἐξηυτελισμένος, ἀπογοητευμένος, ἐπιστρέφω τὴν ἐσπέραν εἰς τὴν τρώγλην μου μὲ τὰ δάκρυα ἔς τὰ μάτια καὶ τὰ χεῖλη κατὰ ξηρα καὶ βλέπω τὰ ράκη τὰ καλύπτοντα τὰ ριγούντα καὶ ἀποστεωμένα μέλη τῆς πολυπαθοῦς μητέρας καὶ βλέπω τὴν ἀπόγνωσιν τὴν ἀποτυπωμένην ἐπὶ τῆς στυγνῆς μορφῆς τῆς καὶ τὴν πικρίαν τὴν σφραγίζουσαν τὰ λευκὰ χεῖλη τῆς, καὶ βλέπω τῶν παιδιῶν τὰ χλωμὰ καὶ πικραμένα προσωπάκια μὲ τοὺς μελανοὺς κύκλους εἰς τὰ μάτια νὰ τριγυρίζουν δειλὰ δειλὰ καὶ νὰ μοῦ λέγει ἡ παραπονετικὴ φωνὴ των:—«Γιατί, πατέρα, σ' ἐμᾶς δὲν ἔφε-»
«ρες τίποτα; ὁ γείτονας ἔφερε χίλια πράγματα»
«ἔς τὰ παιδιὰ του, σὺ δὲν μᾶς ἀγαπᾷς ἐμᾶς; Πει-»
«νᾶμε, πατέρα· γιατί δὲ μᾶς ἀγαπᾷς;» τότε, πανιερώτατε, ἡ μάχαιρα, ποῦ σχίζει τὰ σπλάγχνα μου, εἰσδύει βαθύτερα, ὁ πόνος μου γίνεται ὀξύτερος καὶ ἡ ὀδύνη μου μεγαλειτέρα, ἡ ἀγανάκτησις μὲ πνίγει καὶ... χάνω τὴν ὑπομονήν, μαῦραι καὶ ἀπαίσιαι ἰδέαι σκοτίζουν τὸν νοῦν μου καὶ δὲν εἶμαι πλέον κύριος ἑαυτοῦ.

— Πρέπει νὰ ἔχῃς θάρρος καὶ νὰ ὑποφέρῃς γενναίως τὴν δυστυχίαν. Ὁ Θεός εἶνε μέγας· ἔλπιζε εἰς αὐτὸν καὶ προσεπάθει νὰ ἐξέλθῃς ἐκ τῆς δοκιμασίας, εἰς τὴν ὁποίαν σὲ ἔθεσεν, ἄξιος τῆς εὐλογίας αὐτοῦ.

— Συγγνώμην, πανιερώτατε, ἀλλ' ὁ κόσμος μοῦ ἔχει δώσει τόσας συμβουλὰς ἀπὸ ἐνός ἑτοῦς, ὥστε ἡ ράχis μου ἐκυρτώθη ὑπὸ τὸ βάρος των. Ἰσως εἶνε ἀπρεπὲς ὅ,τι εἶπα ἀλλ' ἐκαρέσθην, ἀκούων ἀδιαλείπτως στερεοτύπους συμβουλὰς καὶ τετριμμένας παρηγορίας, αἱ ὁποῖαι ἐν τῇ πράξει δὲν παρέχουν κανὲν ὄφελος, ἀφοῦ οὔτε τρέφουν, οὔτε ἐνδύουν. Ἐγὼ, πάτερ μου, διωγμένος ἀπὸ τοὺς ἐγωλάτρας πλουσίους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν καρδίαν χαλυβδίνην, ἐγκαταλειμμένος ἀπὸ τοὺς ἀλαζόνας ἰσχυροὺς, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν ἄλλο αἶσθημα ἀπὸ τὴν κενοδοξίαν των, περιφρονημένος ἀπὸ τοὺς φίλους μου, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουσι πλέον κέρδος τι ἀπὸ ἄνθρωπον δυστυχῆσαντα, ἐστερημέος τὰ πάντα, ἦλθον ἐδῶ νὰ ζητήσω, ὄχι συμβουλὴν, ἀλλὰ τὴν προστασίαν σας. Σᾶς ἠνοῖξα τὴν καρδίαν μου, σᾶς ἐξομολογήθην τὰς

— Θλίψεις καὶ τὰς περιπετείας τῆς ἀθλίας ζωῆς μου, σὰς περιέγραψα τὴν ἀπελπιστικὴν κατάστασίν μου καὶ τώρα ἀπὸ τὸ πατρικὸν ἐνδιαφέρον καὶ τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐξαρθῶ τὸ μέλλον τῆς πενομένης οἰκογενείας μου.

— Τό ἐνδιαφέρον τὸ ἔχω, χριστιανέ μου, ἀλλὰ τί εἰμὸρῶ νὰ κόμω ἐγώ, πῶς νὰ σοῦ χρησιμεύσω;

— Πολὺ εἰμὸρῶ νὰ μοῦ χρησιμεύσετε, ἂν θέλετε.

— Μὰ πῶς ; . . .

— Σὰς εἶπα· εἰργάσθην ὅσον μοὶ ἦτο ἀνθρωπίνως δυνατόν, ἀλλὰ πόρον ζωῆς δὲν ἐπέτυχα. Ἐργασίαν ἐζήτουν, ἀλλ' ἐνῷ πάντες ὠμολόγουν τὰ πλεονεκτήματά μου, εἰς πάντας ἤμην ἄχρηστος καὶ πάντες μ' ἐδίωκον, ὡς κακοποιὸν ἀπαιτοῦντα τὴν παρουσίαν των διότι δὲν εἶχον θεῖον Ἐκατομμυριοῦχον ἢ προστάτην ἐπίσημον. Τώρα σεῖς εἰσθε τὸ τελευταῖον ἄσουλόν μου. Βοηθήσατέ με, πάτερ μου· ἡ συνδρομὴ σας θὰ σώσῃ ὅλους μας· δι' αὐτῆς θὰ δυνηθῶ νὰ ἐπιτύχω εὐκόλως, ὅ, τι δὲν ἠδυνήθην νὰ κατορθώσω μόνος μου.

— Πάλιν τὰ ἴδια ! . . . Μὰ τί θέλεις νὰ σοῦ κόμω ἐγώ ; . . . ἓνας παπᾶς ; . . . Τί θέλεις . . . νὰ σοῦ κόμω ; !!

— Θυμῶνε, πανιερώτατε, διότι ἓνα πρόβατον ἐτόλμησε νὰ ζητήσῃ τὴν ὑποστήριξίν σας ;

— Ὅρίστε ! . . . τὴν ὑποστήριξίν μου ! . . . Ἀλλὰ ποίαν, εὐλογημένε ἀνθρώπε ; . . . τί ὑποστήριξιν ; . . . Εἰπέ μου, δεῖξε μου, τί νὰ κόμω ;

— Νὰ θυσιάσῃτε δύο μόνον λέξεις σας, μεσολαβῶν, ὅπως μοὶ δοθῇ μία δημοσία θέσις ἢ ἰδιωτικὴ ἐργασία οἰαδήποτε. Ὅπου ὁμιλήσῃτε σεῖς, θὰ εἰσακουσθῇτε, ἐνῷ ἐγώ . . .

— Ἀλλ' αὐτὰ τὰ πράγματα, χριστιανέ μου, εἶνε δουλειὰ τῶν βουλευτῶν· ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀρμόδιος . . .

— Εἰσθε ἀρμοδιώτατος παντὸς ἄλλου, πανιερώτατε, ἀλλὰ δυστυχῶς . . .

— Τί θέλεις νὰ εἰπῇς μ' αὐτό ; Μήπως ἔχω ἐργασίαν νὰ σοῦ δώσω καὶ δὲν σοῦ δίδω ;

— Σὰς εἶπα ὅτι εἰμὸρῶ νὰ ἀπαιτησῇτε νὰ μοῦ δώσουν ἐκεῖνοι ποῦ ἔχουν.

— Μὰ δὲν εἰμὸρῶ νὰ ἀναμιχθῶ ! . . . Δὲν μοῦ τὸ ἐπιτρέπει ἡ θέσις μου, πῶς νὰ σοῦ τὸ εἰπῶ ; . . .

— Ἡ θέσις σας ὄχι μόνον σὰς ἐπιτρέπει, ἀλλὰ καὶ σὰς ἐπιβάλλει νὰ ἐργασθῇτε διὰ μίαν πάσχουσαν οἰκογένειαν, διότι καθῆκον καὶ προορισμὸν ἔχετε τὸ νὰ βοηθῇτε τοὺς πάσχοντας καὶ νὰ περιθάλπητε τοὺς ἀπροστατεύτους. Καὶ λυποῦμαι ἀκούων ἀπὸ τὸ στόμα ἀντιπροσώπου τοῦ Χριστοῦ τιαυτάς ἀντιρρήσεις εἰς τιαυτὴν αἴτησιν. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι καὶ ἐδῶ ἀπητοῦντο συστάσεις . . .

— Ἐ, φίλε μου, ἐξηλθες τῶν ὁρίων σου, ὑπὲρ τὸ δέον παραφέρεσα.

— Ὅταν ἀπηλπισμένοι ἀπὸ τὴν σκληρότητα τῶν κοσμικῶν, προσφεύγω ἐδῶ, εἰς τὸν φυσικὸν προστάτην καὶ ἀντιλήπτορα τῶν ἀδυνάτων μὲ τὴν κρυφὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ εὕρω ἀγάπην καὶ στοργήν, καὶ σεῖς, ἀντὶ νὰ μὲ βοηθήσῃτε, μοὶ φράσσετε καὶ τὴν ἐσχάτην διέξοδον, εἰς τὴν ὁποίαν ἐστήριζα τὰς ὑστάτας ἐλπίδας μου, ἔχω ἄδικον ἂν ἀγανακτῶ ; Ἰδοὺ ὅτι τώρα δὲν μοῦ ἀφίνετε ἢ δύο ὁδοὺς : νὰ ἐπαιτήσω ἢ νὰ κλέψω διὰ νὰ ζήσω· τι θέλετε νὰ κόμω, πανιερώτατε ;

— Ν' ἀφήσῃς τὴν ρητορικὴν εἰς τοὺς δικηγόρους καὶ νὰ πᾶς νὰ βρῇς δουλειά.

— Ἐν τούτοις ὄχι· ἱερέρχης, ἀλλ' ὁ ἀπλούστερος κληρικὸς ἄλλου δόγματος, οὔτε θὰ ἐφέρετο, οὔτε θὰ μοὶ ὠμίλει τοῖουτοτρόπως.

— Ἀν εἶνε καλλίτεροι ἐκεῖνοι, τότε πήγαινε εἰς ἐκεῖνους.

— Κατάρρα ! ! . . .

— Τὸν ἀναιδέστατον !!! Εἶδες ἐκεῖ προπέτειαν ! . . . Νὰ μὲ κατασυγχίσῃ ὁ κατάρρατος ! . . . Εἶδες ἀσέβειαν ! . . . Δι' αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς ἐσήκωσε τὸ χέρι του . . . Ἄ, τὸν κατηραμένον ! — Διάκο, Διάκο ! Εἶνε ἐτοίμη ἡ ἄμαξα ; Θέλω νὰ ἀναπνεύσω ὀλίγον.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

ΗΛΙΑΣ ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗΣ

ΕΛΕΝΗΣ ΒΑΚΑΡΕΣΚΟ

ΤΟ ΧΕΡΙ ΣΟΥ

Τὸ φλογισμένο χέρι μου τὸ χέρι σου, ἂν χαιδεύῃ τὰ βελουδένια δάκτυλα ἂν στὰ δικά μου πέσουν, ἄσβεστη φλόγα ἐρωτικῇ μὲ μίαν με κυριεύει καὶ μύρια ἀόρατα δεσμά με σέρνουν νὰ με δένουν

Σὰν τρέμω, νὰ τὸ χέρι σου, με μίαν με καταπειθεῖ κι' ἐλπίδα ὀπλίζει τὴν καρδιά καὶ πολεμῶ τὴ χτίση· τόσες πληγὲς ἀγιάτρευτες ποῦ φέρνω μέσ' στὰ στήθη νὰ τίς γιατρέψῃ αὐτὸ μπορεῖ, χωρὶς νὰ τίς ἀγγίσῃ.

Σὰν ὑποφέρω, τοῦ χεριοῦ τὰ χάδια ποῦ δὲν παύουν στὸ εἰρηνεμένο μέτωπο πλανῶντας ἀγαλινὰ κι' ἀπὸ ντροπὴ τὰ μάγουλα τὰ γλωμιασμένα ἀνάδουν σὰν τὴν αὐγὴ ποῦ δώκαμε τὰ πρῶτά μας φιλιὰ

Τὸ χέρι σου τὴν πρώτη μου ποῦ φέρνει τὴν ἀπάτη, καὶ δὲ με μέλει, κι' ἡ ψυχὴ δὲ θέλει νὰ το ξέρῃ σ' ὅποιο τρισκόταδο ἂν βρεθῶ καὶ σ' ὅποιο μονοπάτι, φτάνει ἂν μπορούσα ἀδιάκοπα νὰ σὲ κρατῶ ἀπ' τὸ χέρι.

Μετέφρασε Ν. Α. ΖΑΧΑΡΙΟΥ

ΑΠΟ ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟΝ ΜΟΥ

Ὑπάρχει τι ταχύτερον τῆς φαρτασίας.
Ἡ διαμαρτύρησις μιᾶς . . . συναλλαγματικῆς.

★
Τότε ὁ ἔρωρ εἶνε λογικὸς, ὅταν εἶνε . . .
τερρολλός.

★
Καὶ τὰ ὠραιότερα μάτια εἶνε ἄσχημα,
ὅταν τὰ βλέπομεν καὶ δὲν μᾶς βλέπουν.

ΔΙΚ